

کوئیلو با عرضه آثارش در قالب رمان، در پی جذب بیشتر مخاطب است

کتاب‌های کوئیلو که همگی در قالب رمان منتشر شده، حاوی مجموعه افکار و اندیشه‌هایی است که کوئیلو می‌خواهد از طریق داستان به ذهن مخاطبان خود عرضه کند و آنها را جذاب جلوه دهد و مخاطبان بیشتری را به خود جذب کند.

کتاب‌های کوئیلو که همگی در قالب رمان منتشر شده، حاوی مجموعه افکار و اندیشه‌هایی است که کوئیلو می‌خواهد از طریق داستان به ذهن مخاطبان خود عرضه کند و آنها را جذاب جلوه دهد و مخاطبان بیشتری را به خود جذب کند.

به گزارش خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، حجت‌الاسلام و المسلمین محمدتقی فعالی، مدرس حوزه و دانشگاه و نگارنده 9 جلد کتاب در باب جنبش‌های نوظهور معنوی، در چهاردهمین نشست از سلسله نشست‌های «#171؛ آسیب‌شناسی عرفان‌های کاذب» که در سازمان فعالیت‌های قرآنی دانشجویان کشور برگزار شد، به ایراد سخن پرداخت.

فعالی در این نشست که به بررسی اندیشه‌ها و آثار پائولو کوئیلو، از جمله رهبران آیین‌ها و سبک‌های معنوی نوپدید اختصاص داشت، پس از مروری بر مهم‌ترین حوادث زندگی کوئیلو به آثار و نوشته‌های او پرداخت و اظهار کرد: کوئیلو در سن 40 سالگی به دلیل علاقه شدید به نویسندگی و رمان‌نویسی روی می‌آورد و اولین کتاب خود را که با نام «#171؛ خاطرات یک مغ» به فارسی ترجمه شده است، منتشر می‌کند.

وی با بیان این نکته که ترجمه فارسی این اثر تنها یک سال پس از نوشته شدن آن در ایران به چاپ رسید، افزود: من ترجمه فارسی چند کتاب کوئیلو را با ترجمه‌های آن به زبان انگلیسی مقایسه کرده‌ام و نکته جالب این است که بسیاری از آن‌ها با نامی متفاوت از نام اصلی به فارسی منتشر شده‌اند. نام اصلی اولین اثر او نیز «#171؛ خاطرات یک جادوگر» است که مترجم واژه «#171؛ جادوگر» را با واژه رندانه و عارفانه موجود در اشعار و ادبیات حافظ، یعنی «#171؛ مغ» جایگزین کرده است.

این مدرس حوزه و دانشگاه چنین جایگزینی‌هایی را بسیار مهم و معنادار دانست و اظهار کرد: واژه‌ها دو گونه بار دارند؛ یکی بار معنایی که برخاسته از لفظ است و دیگری بار روانی که در معنای واژگانی آن‌ها اصلاً وجود ندارد. فرض کنید واژه «#171؛ آزادی» معنایی دارد که دارای بار مثبت و ارزشی است و وقتی که گفته می‌شود «#171؛ آزادی»، احساس خوبی به همه دست می‌دهد. این امر ربطی به معنای واژه «#171؛ آزادی» ندارد، بلکه متعلق به باری است که همانند هاله‌ای با این واژه همراه است و آن را احاطه کرده است، همچنان که کفر واژه‌ای است که معنایی مشخص دارد، اما بار معنایی ضد ارزشی‌ای را با خود همراه دارد.

وی اضافه کرد: در واقع بسیاری از واژه‌ها بار دارند؛ یعنی هاله‌ای از بارهای مثبت و منفی پیرامون آن‌ها را احاطه کرده است و افراد چیره‌دست در سخنرانی‌های خود، با استفاده از شگردهایی، از این بار واژگانی بهره می‌برند. برای مثال گفته می‌شود هیتلر در سخنرانی‌های خود واژه‌هایش را بسیار دقیق و به‌جا و به‌گونه‌ای به کار می‌برد که به اهداف مورد نظر خود می‌رسید و با القای اندیشه و خواست خود در ذهن، روح و روان شنوندگان آنان را به سمت و سویی که خود می‌خواست، سوق می‌داد.

این محقق و پژوهشگر با اشاره به سخنان کوئیلو درباره اولین کتابش، ادامه داد: او می‌گوید: اولین کتاب من، یعنی «#171؛ خاطرات یک جادوگر»، در برزیل، به فروش نرفت و ناشر من فقط توانست طی یک سال یا بیشتر، تنها 900 نسخه از این کتاب را به فروش برساند و بقیه را به من برگرداند.

در حالی که فلسفه به عنوان علمی انتزاعی، خشک، بی‌روح و بسیار ذهنی مشتاقان اندکی دارد و هر کسی خواهان مطالعه آثار و کتاب‌های فلسفی نیست، امروزه بسیاری از فیلسوفان غرب به این سمت روی آورده‌اند که نظام‌های فلسفی خود را با زبان رمان و داستان بیان کنند

فعالی درباره اثر بعدی کوئیلو گفت: دومین کتاب او که یک سال پس از اولین اثرش نگاشته شد، «#171؛ The Alchemist» است که کمتر از یک سال بعد به نام «#171؛ کیمیاگر» به زبان فارسی ترجمه شد. این رمان خاطرات و داستان جاده‌ای زیارتی است که کوئیلو آن را با قلم داستان‌سرایانه خود به تصویر کشیده است. این کتاب به سرعت در برزیل به فروش رفت و فروش زیاد آن موجب معروفیت کوئیلو و به فروش رسیدن نسخه‌های باقی‌مانده کتاب اول او شد و در همان سال کتاب‌های او به چاپ دوم و سوم رسید و درآمد خوبی نصیب کوئیلو کرد.

وی با اشاره به استمرار انتشار آثار کوئیلو عنوان کرد: وی از آن پس هر یکی دو سال یکبار کتابی را منتشر کرده است که از آن جمله می‌توان به «بریدا«، «عطیه برتر«، «والکری‌ها«، «مکتوب« و «دومین مکتوب« اشاره کرد. کتاب شانزدهم او «زهیر« نام دارد که ماجرای دختری مسلمان به نام فاطیماست که بالاخره روسپی می‌شود. همچنین کتاب‌های هفدهم تا نوزدهم او با نام‌های «چون رود جاری باش«، «پرنده‌ای تنها« و «ساحره پرتبلو« به چاپ رسیده که آخرین‌شان سال گذشته منتشر شده است. نکته جالب توجهی که در اینجا می‌توان به آن اشاره کرد، رونمایی ترجمه فارسی «ساحره پرتبلو« پیش از انتشار متن اصلی است که بسیار جای تعجب و شگفتی دارد.

این محقق و پژوهشگر افزود: طی پژوهشی که یکی از دانشجویان من بر هفت کتاب کوئیلو انجام داد و آن‌ها را با متون اصلی مقایسه کرد، با افتادگی‌های فراوانی، گاه در حد چند صفحه، در ترجمه‌ها مواجه شدیم که ظاهراً دلیل آن، این بود که بعضی از این بخش‌ها با فرهنگ ایرانی چندان هماهنگی و سازگاری ندارد و انعکاس و بازتاب این مطالب در زبان فارسی صحیح نبود.

وی در ادامه به آخرین رمان کوئیلو اشاره و بیان کرد: بیستمین و آخرین کتاب پائولو کوئیلو به نام «الف« است که در اینترنت موجود است اما تاکنون منتشر نشده است.

این مدرس حوزه و دانشگاه در ادامه با اشاره به این نکته که کتاب‌های کوئیلو همگی در قالب رمان منتشر شده است، تأکید کرد: این کتاب‌ها حاوی مجموعه افکار و اندیشه‌هایی است که کوئیلو می‌خواهد از طریق داستان به ذهن مخاطبان خود عرضه کند، در حالی که فلسفه به عنوان علمی انتزاعی، خشک، بی‌روح و بسیار ذهنی مشتاقان اندکی دارد و هر کسی خواهان مطالعه آثار و کتاب‌های فلسفی نیست، امروزه بسیاری از فیلسوفان غرب به این سمت روی آورده‌اند که نظام‌های فلسفی خود را با زبان رمان و داستان بیان کنند.

وی با نام بردن از افرادی مانند اونا مونو، بکت، سارتر و دیگران اظهار کرد: افرادی که دارای نگرش و گرایش اگزیستانس هستند و یا گرایش‌های عرفانی دارند بیش از سایرین به بیان اندیشه‌های فلسفی به زبان داستان و رمان روی می‌آورند و از این طریق بر جذابیت آثار خود می‌افزایند. کوئیلو نیز با بیان اندیشه‌ها و افکارش به زبان رمان و داستان تلاش کرده افکار خود را جذاب جلوه دهد و مخاطبان بیشتری را به خود جذب کند.

فعالی همچنین با اشاره به سابقه تاریخی داستان‌نویسی در فرهنگ فلسفی کشورمان گفت: آثاری همچون «سلامان و ابدال« یا «رساله الطیر« از بوعلی سینا، از اولین آثار نوشته شده در این گونه هستند که بسیار بیشتر از آثار کاملاً تخصصی او مورد توجه عموم قرار می‌گیرند و افراد با اطلاعات محدودتر نیز می‌توانند به مطالعه این آثار بپردازند. این نکته گویای این مطلب است که اگر زبان رمان و داستان زبان فلسفه شود، بسیار جذاب‌تر و فراگیرتر خواهد شد و بالطبع آراء فلسفی می‌تواند برای طیف گسترده‌تری دسترس‌پذیر شود.